

LLIBRE
COMPOST PER FRA ANSELM
TVRMEDA.

AB LO JORN DEL JUDICI, Y LAS
Oracions del Ar càngel Sant Miquel,
Sant Roch, Sant Sebastià, y Sant
Antoni de Padua.

ARA NOVAMENT CORREGIT.

Barcelona : Per Joan Pifariet, Any 1715.
ven en sa Casa, à la Plaça del Angel.

RS 35364 - 2

En nom de Deu sie , y de la gloria
humil Verge Maria. Llibre comp
Túnez , per lo R. P. Fra Anselm Turme
en altra manera anomenat Abdela , de
guns bons ensenyaments. Jat sia que ell
l'oshaja seguits ; emperò pensant haver
gut merit , los divulga à la Gent , però
Deu nostre Senyor lo deix ben finar , ai
com lo seu cor ab gran esperança desit
Amen.

En nom de Deu Omnipotent
vull comensar mon parlament,
qui apendrer vol ensenyament,
aquest seguesca.

Primerament quant seràs batejat,
creuràs en la Divinitat,
que es un esser en Trinitat
de las Personas.

Y que Jesu Christ Fill de Deu viu
es Deu fill de Davit,
açò es ver , y aixi ho diu
la Santa Escriptura.

Dels Articles , ò tu fill meu
creuràs lo que la Iglesia creu,
y sino hi basta lo seny teu,
la Fè hi basta.

Tu llegidor que llegiràs
lo meu Llibre , si hi veuràs
algun bon dit aquell pendràs,
y los altres deixaràs.

En nom de Deu tens comensar
totas las coses que vols far,
entre la gent lo poch parlar
es sabiesa.

Lo cap , y seny de tu fill meu
sia en amar , y servit à Deu,
la mort no hajes en menyspreu,
car no saps la hora.

Fill meu vull es vsar llealtat,
y en quant podrás enten en bondat,
ama la honra de ta Ciutat,
y de ta Terra.

Segons lo guany , fes lo despès,
y no consumes lo teu arnès,
Almoynier fies cortès,
tot ab mesura.

Cerca la pau , y no la guerra,
car talla mes que Serra,
qui la usa no es de ferro,
que mal no haje.

Fill meu fies obedient,
no fasses desplaer à la gent,
y pren per bon ensenyament
lo bon respondrer.

Y may per malancolia,
no vull es dir villania,
mal parlar no es cortesia,
ni bona vsança.

Fill

Fill bon consell te vull donar,
que may te vulles avantjar
de muller de altri, ni gabar,
car es follia.

Davol fembra no p'rengas amistança,
car qui la pren tantost la llança,
perque may la llur privança
omple la boffa.

De poca brasa certament
se fa gran foch , y molt ardent,
aixi de vn mal parlament
hixen grans bregues.

Parla al Pobre ab amor,
y no li fasses deshonor,
car Jesu Christ nostre Senyor
per nos fonch Pobre.

Qui bè està , nos mogà,
qui mal cerca , prest lo troba,
qui deixa via vella per nova,
es modorria.

Si ets Estaca sufritràs,
y si ets Maça feriràs,
tot açò fill meu faràs
ab paciencia

Deixa de nit llonga via,
pren de jorn Albergatia,
ab mals homens no hajes paria,
ni coneixensa.

Tractar no vulles ab traydor,
ni contrastar ab ton major,
te llealtat à ton Senyor
mentres viu sies.

De creurer no sies lleuger,
ni dormias quant has que fer,
ni retingues Esparver,
que no port caça.

Temps de repòs, temps de obrar,
quant auràs temps, nol deixes anar,
hom pereròs may avançar,
no crech que puga.

Ab Lladres no vulles tractar,
ni cosa de èlls vulles comprar,
mal ne podrias conquistar
en alta forca.

A totas gents sies humil,
no tant quet tinguen per vil,
no deixes consell de home sutil
à las vegadas.

Sovint veuràs lo sofrient
per la humilitat vencent,
y lo altiu ne và perdent,
qui massas presa.

Si segur viurer voldràs,
lo teu secret amagaràs,
sino seràs del quil diràs,
catiu debades.

Si eres tramès per Missatge
llealment fes ton viatge,
no trasmudes lo teu coratge
per la Moneda.

Si no ets bon rahanador,
may sies llarch parlador,
y si de nits sens remor
guardat , no hi vages.

De tot lo que hauràs á far
primer te vulles aconsellar,
de dos camins vulles triar
la millor via.

De açó que Deu voldrà ordenar
no vulles tu may reñsar,
mes valleslo regraciart
de quant te dona.

No vullies jurar falsament,
ni per Divers fer trahiment,
ni fies massa de vestiment,
que Burell sia.

A la Iglesia sols vullies anar
pera Deu, y als Sants pregar,
y si ohiràs Predicar
tantost assente.

Halló que ohiràs dir faràs,
y lo qui èlls fan esquivaràs,
de aquells ho dich, q[ue] tenen lo cap ras,
y la gran barba.

Si has fillas que maridar,
y tens que las pugas donar,
donals marit, y sens tardar
vajen de fora.

No vullies ton argent gastar
per tas fillas maridar,
ni que per èllas exalçar
tu fosses pobre.

Totas coses ab l'ur sahò,
per guerra se desfa Mayfò,
no bates ta muller sens rahò,
car à Deu pesa.

En-

Encara fill te vull pregar,
en tot no la vull es reprà,
car avol la faries tornar
com à desesperada.

Fembra es aparellada
de fer la cosa vedada,
mes que mes quant es irada,
que res no guarda.

Davol fembra no deus fiar,
ni amor no li valles mostrar,
si tal consell tu podràs fer
be seràs sabi.

Fembra enganyà à Salamó,
Adam, Davit, y à Samsò,
ò fill, si Deu te perdò
no fies de ella.

Fembra es cap de pecat,
arma del Diable malvat,
y desterro del Sant Regnàt,
açò diu Origenes Profeta.

Temps de vendrer, temps de comprar,
temp de fugir, temps de alcançar,
sabi es lo home qui sap trempar
la sua ira.

Lo home fa cosa quant es irat,
que sen penit quant es tornàt,
y après que lo seny es reposat
li apar mal feta.

Si tu ets Pobre , y tindràs
molts fills , à tots heretaràs,
y algun bon Art los mostraran
per passar llur vida.

Castigals mentre son pochs,
y allunyals dels mals Jochs,
creixeràn cert , y no badochs
ab poca despesa.

Si lo arbre gran vinclar voldràs
abans quel vincles lo trencaràs,
del poch faràs lo que voldràs,
vet bon exemple.

Qui be farà , be trobarà
qui mal farà , altre tant haurà,
cada qual son feix aportarà
en lo altre Segle.

De tot ton cor Deu amaràs,
y los seus Manaments seivaràs,
à ton prohisme no faràs
algun daminatge.

Lo dols parlar creix los Amichs,
llengotejar fa Enemichs,
fes que los Pobres , y los Richs
Amichs te sian.

Lo parlar no es sino vent,
perçò fill te be esment,
si vols tractar ab la gent
nols girs la popa.

Los jochs honestos tu vsaràs,
de jochs de Daus te guardaràs,
ja may bon manto portaràs
mentrels seguesques.

Membret fill que tingas cura
de beurer lo Vi ab mesura,
car lo secret may atura
hont lo Vi regna.

Mes val Pa aixut ab amor,
que Gallinas ab remor,
á tos Parents faràs honor,
aixi ho diu lo sabi.

Honra à ton Pare tant com pots,
dali del teu si auràs obs,
semblantment per cumplir tos vots
fes lo semblant à ta Mare.

Si vols viurer longament,
sieslli molt obedient,
no isques de llur manament,
lo qual just sie.

Si à mal home te acostaràs,
si mal fá lo compraràs,
en vil Arbre no trobaràs
fruyt que bo sie.

Per tu no sie menyspreàt,
contret, manxol, ni afollàt,
mes lloa á Deu que te ha guardat
de semblant cosa.

Vulles tostems dir veritat
del que te serà demanat,
ni en cas de necessitat,
pots dir falsia.

Vulles apendrer bon castich
no mogues brega ab home rich,
si tu ets pobre , y manich
lo plet perdrias.

Diners del tort fan veritat,
y fan lo Jutge Advocat,
lo sabi fan tornar orat
puix de aquells hages.

Dg

Diners fan be , diners fan mal,
diners fan lo home infernal,
y fan lo Sant Celestial,
segons dels vfa.

Diners fan bregues , y remors,
vituperis , y honors,
y fan cantar als Predicadors
Beati quorum.

Diners alegran als Infants,
y als Frares Carmelitans,
y fan cantar als Capellans
à las grans Festas.

Diners als magres , fan tornar gorts
y fan llegitims als que son borts,
si dieu jas à homens sorts,
tantost se giran.

Diners tornan als malalts sans,
Moros , Jueus , y Christians
deixan à Deu , y à tots los Sants,
diners adoran.

Diners fan vuy al Mon lo joch,
y fan honor à molt badoch,
al qui diu no , li fan dir hoe;
vejau miracle.

Vulles donchs diners aplegar,
sin pots haver , nols deixes anar,
perque si molts ne has, podràs tornar
Doctor en Roma.

Si vols haver be , y no rebrer dany
te per Advocat à Sant Joan,
moltas cosás per ell se fan
en aquest Segle.

Tant com pugues vulles esquivar
de mal just diner may aplegar,
car tos hercus may alegrar
no sen podrian.

Si de mal just vindrà lo Anyell
es cert mal profit farà la pell,
guardat de anar à mongibell
tot nu sens bragues.

Fill meu mantè castedar,
puix dels teus vots estás lligat,
si tenir pots virginitat,
millor seria,

De mal de altre no hajes plaher,
car diu lo fabi , y es ver,
moltas voltas lo Vaxell sencer
se romp , his trenca.

A quiscù daràs lo dret seu,
que segons diu lo Fill de Deu,
tal mesura com fareu
vos ferà feta.

De amich reconciliat,
de vent que entra per forat,
y del que va simple com lo Gat
de aquells te guarda.

Del que te ha encomanat Deu
fesne part al Pobre seu,
à Frare Menor , y à Romeu
quant ten demanen.

Si no es just á qui ho daràs,
cer just es per qui ho donaràs,
tu gran merit ne conseguiràs
y èll gran pena.

Si tu ets rich , y tens molts bens
no vulles fiar del bon temps,
te mesura , y estreny las dents
quant vols despendre.

No menges Gallina , ni Capò,
menja Llegum , y bon Peixò,
à las Festas Carn de Moltò,
ton menjar sie.

Si tu tens fretura , y gran dany,
si hi tens perdura , y no guany,
recorte que be , y afany,
tot se trasmuda.

Apres fortuna , bons temps fa,
apres de nubol , bell Sol fa,
quant hom se pensa que plourà,
lo Sol traspunta.

Tenir te vullies per pagat
del que Deu te ha encomanat,
not tingues per desesperat
si tens pobresa.

Guarda qui te mes que tu;
y no auràs desplaher algù,
del que Deu dona à cascù
pagat se tinga.

A qui mil te fa perdonaràs,
y mal per mal may tornaràs,
qui mal parla de tu detràs,
apar temor haje.

En tots fets no vullies cuytar
poricten seguir molt pesar,
pren acort , y aconsellar
de tot te vullies.

Estar

Estar en pau es bell solàs,
del poch que has , content seràs,
si tot ho vols , tot ho perdràs
romandràs pobre.

Pa alís fa mal ventrell,
açò es exemple , y no consell,
no dèu hom res obrar per ell
fins llevat sie.

Not guarts de qui servey faràs,
mes guarda à qui desplauràs,
servir te podria en son cas,
segons tas obras.

Per molt que fasses gran pecat,
not tingues per desesperat,
car nostre Senyor ha pietat
del hom qui peca.

Qui lo seu pecat plorarà
Deu beneyt li perdonarà
tantost , y no , si tardarà
diu lo Profeta.

En tu nol vulles amagar
ves tantost à confessar,
y la penitencia vulles far,
quet serà dada,

No temes quant moriràs,
car la Verge trobaràs,
devant son Fill , y la veuràs
agenollada.

Devant lo Pare poderòs
veurás lo Fill pregar per nos,
mostrant lo afany que haguè per nos,
y la llançada.

Y la Verge qui lo alletà
las Mamellas li mostrará
per nosaltres pregarà,
Sant Bernat ho compta.

Ab tot açò not deus fiar,
de be en millor deus sempre obrar,
car Deu es just , y voldrà far
la dreturança.

Fill meu tot açó que jo te he dit
vulles posarho per escrit,
y guarda be que no te olvit
la mia doctrina.

Si açò que tè he dit servaràs
gran profit ne conseguiràs,
devant un Rey parlar podrás
moltas vegadas.

Aquest

Aquest Llibre jo he dictat,
perque si ets interrogat
de algun fet , sies informat
de la resposta.

Y no lo he dictat en Llati,
perque lo Vell , y lo Fadri,
lo Estranger , y lo Cosi
entendrel pugan.

Llegidor prechte humilment
si hi veus algun defalliment,
que per tu , be , y llealment
esmenat sie.

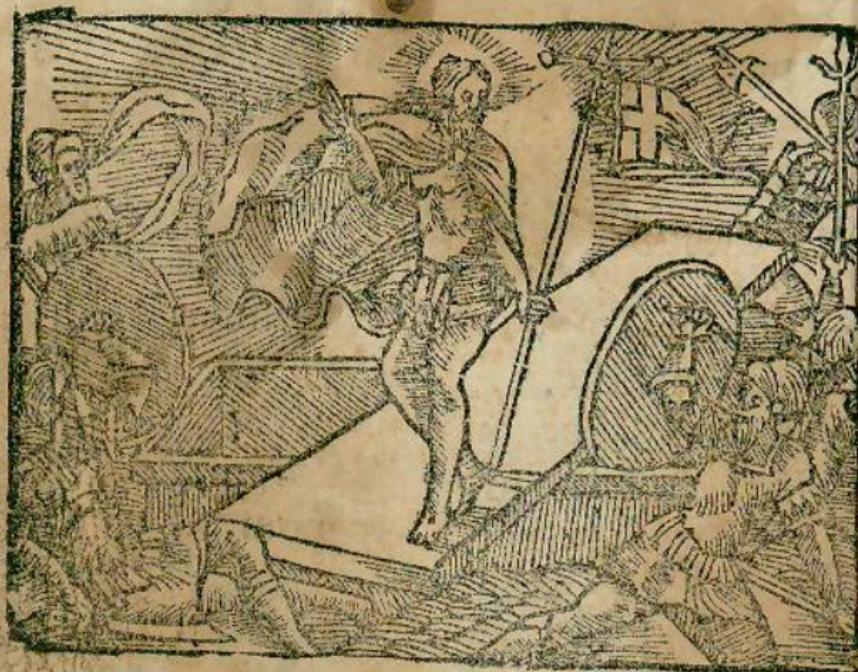
Y si vols saber mon nom,
Fra Anselm me apela hom,
y Turmeda per sobre nom,
tots me ajustan.

Açò fonch fet lo mes de Abril
temps de Primavera gentil
noranta set tresscents y mil,
llavors corrian.

Prech à Deu Omnipotent,
que nos ha criat de nient,
que lo nostre habitament
en Paradis sia, Amen.

SVR-

SVRGITE MORTVI VENITE AD JVDICIVM.

Los Versos de la Sibilla,
A L JORN DEL JVDICI
Pera qui haurà fet servici.

VN Rey vindrà perpetual
vestit de nostra Carn mortal,
del

del Cel vindrà molt certament
per fer del Segle Jutjament.

Ans que lo Judici no serà
vn gran senyal se mostrerà,
lo Sol perdrà lo resplendor,
la Terra tremolarà de por.

Après se badarà molt fort,
amostrantse de gran conort,
manifestar se han ab crits , y trons
las infernals confusions.

Del Cel gran foch devallarà,
com à çofre molt pudirà,
la Terra cremarà ab furor.
la Gent aurà molt gran terror.

Après serà vn fort senyal,
de vn terretremol general,
car las pedras per mitg se rompràn,
y las montanyas se fondrà.

Llavors no aurà lo home talent
de Or , Riquesas , ni Argent,
de res no aurá lo home desitg,
sino tant solament de morir.

De morir seràn llurs talents,
llavors esclafrà la dents,

no hi aurà home que no plor,
y tot lo Mon serà en tristor.

Los Puigs , y Plans serán iguals,
aqui seràn los bons , y los mals,
Reys , Duchs , Comptes , y Barons,
que de llurs fets daràn rahons.

Aprés vindrà terriblement
lo Fill de Deu Omnipotent,
que los Morts , y Vius jutjarà,
qui be aurà fet , hallàs veurà.

Los Infants que nats no seràn
dins en les Mares cridaràn,
dient tots plorosament,
ajudans Deu Omnipotent.

Mare de Deu pregau per nos,
puix sòu Mare dels Pecadors,
que bona sentencia hajàm,
y Paradis possehiàm.

Vosaltres tots qui me escoltau,
devotament á Deu pregau
de cor ab gran devociò
quiens aporte à salvaciò.

COME-

COMMEMORACIÒ DE SANT MIQUEL:

O Princep molt gloriòs , Miquel Duch
de las Celestials Companyias, recep-
tor de las Animas , y vencedor dels mals
Esperits , despres de Jesu Christ , regidor
maravellós de la Santa Iglesia , de gran
excellencia , y virtut. Deslliutans Senyor
à tu clamants , de tota adversitat, y fesnos
aprofitar lo teu preciòs ofici , y molt dig-
na pregaria.

V. Prega per nosaltres molt Benaventurat
Miquel Princep de la Iglesia de Jesu-
Christ.

R. Perçò que siam dignes de las suas
promissions. Amen.

ORACIÒ

**ORACIÒ DEL ANGEL CVSTODI , MOLT
devota , y profitosa.**

O Sant Angel meu , à tu me ha donat
Deu quem defensasses , y à be me
portasses , è jo te injurio en gran manera ,
cometent moltas , è innumerables culpas .
Preête , que per molt que jo peque , me
vullies perdonar : de manera que per tu
sia guardat , y defensat ab la Espasa vic-
toriosa , que soberanament te es dona-
da , confoneut à mos Enemichs , confor-
tant

tant las mias forças , de manera que estant aixi guarnit per tu , puga esser salyo , y segur de tots perills. Amen.

¶. Molt preciòs Angel meu pregau per mi.

¶. Y defensaume contra las malicies del Enemich.

O R A C I ò.

DE Omnipotent, Criador de totas las cosas , que per la tua inefable bondat has volgut deputar à la Custodia humana aquella molt noble substancia , y naturalesa Angelica. Precke molt , quem fasses gracia, que aquella , y lo meu Sant Angel aixi tinga en sa reverencia , que meresca per aquella vencer , y esser defensat de tots mos mals , y tentacions , per amor del teu Fill Jesus gloriós Dcu , y Redemptor nostre. Amen.

DE

DE SANT ROCH CONFESSOR

Antiphona.

A VE Roche sa petissime,
Nobili natus sanguine,
Crucis signatis schemate
Sinistro tuo latere:

Ro-

Roche peregrè profectus,
Pestiferæ mortis actus
Curavisti mirificè
Tangendo salutiferè.

Vale Roche Angelice
Vocis citatus flamine
Subtinuisti deificè,
A cunctis pestem pellere.

¶. Ora pro nobis Beate Roche.

¶. Ut à morbo epidemiæ liberemur.

O R A T I O.

DEVS, qui Beato Rocho, per Ange-
lum tuum tabulam eidem affe-
rentem promisisti, ut qui ipsum invo-
caverit, à nullo pestis cruciatu lædere-
tur: Præsta quæsumus; ut qui eius me-
moriā agimus, ipsius meritis, & pre-
cibus à mortifera peste, corporis, & ani-
mæ liberemur. Per Christum Domi-
num, &c.

DE

DE S. SEBASTIANO MARTYRE.

Antiphona.

O Quam mira refusit gratia Sebastianus Martyr inelytus, qui militis portans insignia, & de fratribus palmam sollicitus confortavit corda trementia verbō fibi collato cœlitus.

V. Ora pro nobis Beate Martyr Sebastiane.

R. Ut mereamur pestem epidemix ilaxi pertransire.

ORA-

O R A T I O.

Deus qui Beatum Sebastianum Mart-yrem tuum in tua fide , & dilectione , tam ardenter solidasti , vt nullis carnalibus blandimentis , nullis Tyrannorum minis , nullisque carnificum gladijs , sive sagittis á tua cultura potuit revocari : da nobis miseris peccatoribus , dignis ejus meritis , & intercessionibus , in tribulatione auxilium , in persecutione solatium , & in omni tempore contra pestem epidemiacem remedium , quatenus possimus contra omnes diabolicas incidas , viriliter dimicare mundum , & ea , quæ in mundo sunt despicere : & nulla eius adversa formidare , vt ea , quæ te inspirante desideramus valeamus feliciter obtinere . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit , & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus . Per omnia saecula saeculorum . Amen .

DE

DE SANT ANTONI DE PADVA

Antiphona.

SI quæris miracula, mors, error, calamitas, dæmon, læpta fugiunt, ægri surgunt sani. Cædunt macte, vincula, membra, resque perditas petunt, & accipiunt juvenes, & cani. ¶. Pereunt pericula, cessat,

cessat, & necessitas, narrant hi qui sentiunt, dicant Paduani. Cædunt mare, vincula, membra, resque perditas petunt, & accipiunt juvenes, & cani. ¶ Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Cædunt mare, vincula, membra, resque perditas, petunt, & accipiunt juvenes, & cani.

¶. Ora pro nobis B. Antoni.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

¶. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

O R A T I O.

Ecclesiast tuam Deus B. Antonij Confessoris tui commemoratio votiva lœtificet, ut spiritualibus semper muniamur auxilijs, & gaudijs perfaci mereamur æternis. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

DEVOTA ORACIÒ , QVE DEV DIR
qualsevol Christià , ò Christiana , cada dia
quant se lleva del Llit , y es de
molta virtut , y
proprietat.

Levat es lo Senyor del Sepulcre , qui
per nosaltres fonch crucificat en la
Creu : tu Deu lo Pare , qui per nosaltres
Peçadors has volgut , que lo ten Fill Jesu
Christ sufriis mort , y passiò en lo Arbre de
la vera Creu : perque tots fossem deslli-
ràts del poder del Enemic , atorgans Se-
nyor gracia de remissiò . Amen.

L'AUS D'E'O.